

"Добра индустрија подразбира добар еснаф, а колку ќе постигнеме зависи од нас самите. Во овој бизнис треба да има ред и квалитет, а филмот и музиката најдоследно можат да ја претставуваат државата во светот", вели Иво Антов, потпретседател на Македонската асоцијација на дигитална забавна индустрија (МАДЕ).

МАДЕ ја сочинуваат продукциски, постпродукциски студија, фирми кои изработуваат игри и мултимедиумски проекти, 2Д и 3Д студија, тренинг центри, невладини организации. Сите тие се дел од дигиталните медиуми, кои се едни на најрастечките гранки на светско ниво.

покрај потребната техника. Сега се можни и отворања школи, тренинг центри, што значи нови вработувања и директни интервенции на квалитетот на сè она што ќе се произведува. Тоа подразбира и поголема соработка со Факултетот за драмски уметности т.е. нивните сек-

ЗДРУЖЕНИ ПРЕТСТАВУВАМЕ СЕРИОЗЕН ЕНТИТЕТ НА СВЕТСКА

■ Пишува: Рената МАТЕСКА

Доколку сака, Македонија може да биде плодно поле за развој на дигиталната индустрија, а доказ за тоа е и неодамна одржаната промоција на Македонската асоцијација на дигиталната забавна индустрија (МАДЕ). Членовите на Асоцијацијата на креативен начин ги презентираа можностите, како и постигнувањата на фирмите, поединците, членовите на МАДЕ.

"Сè почна со проектот ЗД во Е-Школо, каде што ја увидовме потребата за здружување на силите, како и шансата за развој на оваа индустрија", изјави Кристијан Данаиловски, претседател на МАДЕ.

Тој напомна дека здружени како асоцијација можат да бидат гласни во ставовите за зацврстување и унапредување на еснафот, сè со цел остварување на поставената цел како Асоцијација - внесување на Македонија на светската мапа во оваа индустрија.

ПРОДУКЦИСКИ ЕНТИТЕТИ

Со постоењето на Асоцијацијата, предностите и предизвиците се големи.

"Се надевам дека со формирањето на МАДЕ се добиваат многу работи. Една од придобивките е зголеменото ниво на соработка меѓу продукциите, не дека досега

немаше соработка меѓу одредени ентитети, но по основачкото собрание таа се зголеми. Освен тоа, очекуваме и прилив на нови членови. Ние во Асоцијацијата имаме и свое претставување иако за овие десет, петнаесет години меѓусебно се знаевме. Со обединувањето на членките на МАДЕ како заеднички ентитет можеме на друг начин да ја покажеме нашата сила. Бидејќи во некои глобални размери ние сите сме под фајлот 'мали', а вака заеднички здружени сме сериозна продукциска компанија која фигурира на овие простори. Значи, придобивките веќе постојат, а кои се можностите? Можностите се различни. Од чисто бизнис здружување, до здружување за настап на странски пазар, а од друга страна, до интервенција на квалитетот на продукциските вредности на оваа територија, бидејќи сите ние го работиме ова професионално и тоа е наша цврста определба. Сите ние сме на становиште дека во овој бизнис, во оваа сфера треба да се воведат ред и треба да владее квалитетот. Поразителна е онаа бројка според која граѓаните на Република Македонија повеќе гледаат ХТВ, отколку МТВ, која како столб на медиумите на оваа држава треба да биде пример како треба да изгледа една квалитетна македонска национална

ИВО АНТОВ, ПОТПРЕТСЕДАТЕЛ НА МАДЕ

продукција. Тука се подразбира широкиот дијапазон од играна продукција со филмови и серии до документарци и квалитетна детска програма. Едноставно, потфрливме на оваа тема и пазарот е преплаван со интервју - емисии и ентузијазмот кој ги држеше телевизиските куќи кога се формираа пред десеттина години, за поквалитетна програма се изгуби во трката по парите. Од друга страна, се појавија продукциски ентитети, кои сериозно можат да се носат со секакви предизвици, всушност од игран филм до сериозна адвертајзинг програма. Тука не можам а да не ја спомнам постпродукцијата, ефектите, анимацијата, со што државава веќе претставува ентитет на светската мапа. Иако веќе постојат и проблеми, односно сега сфаќаме колку ни недостигаат и луѓе,

тори за режија, монтажа, камера. Студентите од овој факултет на некој начин ќе имаат место каде да ја извршуваат практиката, а сè тоа ќе влијае за создавање поквалитетни македонски кадри", коментира Иво Антов, потпретседател на МАДЕ.

ЕСНАФСКИ ПРАВИЛА

Станува збор за една индустрија која директно влијае врз културата на урбаното живеење. Но, сепак, прашањето е што сè е неопходно за Македонија сериозно да се етаблира на светската мапа во оваа бранша.

"Ни недостасуваат производи за да се најдеме на мапата на филмската индустрија, анимирано филм и слично. За разлика од анимирано филм - потенцира Антов - со играниот е полесно, односно за тоа ни недо-

стасуваат неколку добри домашни квалитетни филмови, а исто така, и странски копродукции, кои би се работеле кај нас со помош на наши екипи. Ни недостасуваат добри филмови и програми чишто делови тука професионално и стручно би се изработиле. Можеби, според мои размислувања, потребен ни е еден заеднички проект, кој би опфатил повеќе субјекти, приватни продукции, Министерството за култура,

ректорот на Мисијата на УСА-ИД во Македонија, господи-нот Дик Голдман, кој изјави:

"Прославуваме постигнување на еден голем чекор напред кон создавање национална забавна индустрија. За формирањето на МАДЕ беше потребна помош од сите нас, а и во иднина ќе ѝ треба помош и поддршка од сите".

Како што нагласи Голдман, поддршката има значајна улога за развојот на Асоцијацијата, односно дигиталната забавна индустрија.

"Поддршка е неопходна на повеќе нивоа. Потребна е релаксирана финансиска клима, при што не би имале пречки со евентуално новите инвестиции, една добра царинска политика која ќе води сметка за развојот на новите бизниси кај нас, пред сè, за развојот на културата. Всушност, филмот игра голема улога кај широките народни маси и заедно со квалитетната музика се медиумите кои можат најлесно и директно да нè промовираат било каде во светот. Една изложба на уметник, без разлика дали станува збор и за најдобриот, не може да привлече толку посетители и да предизвика внимание во ме-

"Основниот проблем е да се има еснаф во вистинска смисла на зборот. Веќе не сме таа мала група, која почна да работи под покровителство на МЦА, Проектот за конкурентност, туку постојано се зголемуваме. Треба да ги утврдиме основните правила во еснафот, со што и секој треба да тргне од сопствената самопочит. Мислам дека сме на добар пат. Најголем дел од членките точно

знаат што сакаат. Ова е индустрија која расте со најразлични свои аспекти внатре, од тотално креативни работи, до чисти технички услуги и секој од нас тука го има своето место. Всушност, максимумот кој ќе го постигнеме зависи од нас самите", нагласува потпретседателот на МАДЕ, Иво Антов.

и Министерството за економија. Имаме млади луѓе кои се разбираат во компјутери, на кои им недостасуваат соодветни курсеви и обуки за да можат соодветно да се вклопат во она што се нарекува копродукција. Веќе имаме развиени продуцентски ентитети кои се занимаваат со играна и со адвертајзинг продукција и кои можат да се искористат за услуги и на странски проекти".

На промоцијата на МАДЕ свое видување имаше и ди-

диумите како филмот, особено кога тоа е држава која се наоѓа на една пресвртница, како што е нашава", потенцира Антов.

Во МАДЕ членуваат продукциски, постпродукциски студија, фирми кои изработуваат игри и мултимедиумски проекти како, на пример, K-15, Видеолаб, Аквариус, Наше маало - Dream factory, Семос мултимедија, Унет ин-

терактив и други. Станува збор за мошне атрактивна и креативна индустрија, која може да биде привлечна за повеќето млади луѓе со визија. Македонските фирми, повеќето од нив членови на МАДЕ, покажуваат дека се подготвени да се вклучат во светските текови. Сите тие заедно на несекојдневен начин покажуваат дека имаме капацитет и талент за тоа.

ТА МАПА

marili@marili.com.mk

MARKETING AND PUBLISHING AGENCY

бул. Гоце Делчев 11 ДТЦ Маврапка, Скопје; тел/факс: ++389 2 3128 155; e-mail: marili@marili.com.mk